

Handreiking in gesprek met kinderen over de actualiteit

Grensoverschrijdend gedrag van artiesten via social media

25 maart 2021

Gisteren stonden zowel het landelijke nieuws als de sociale media - ook van veel kinderen – vol van een grensoverschrijdend voorval op Instagram.

De situatie

Tijdens een livesessie hebben twee acteurs/artiesten, Bilal Wahib en Oussama Ahammoud, een minderjarige jongen uitgedaagd om zijn geslachtsdeel te laten zien in ruil voor veel geld. De jongen deed dit, waarna zij lachten – het was zogenaamd een grap.

Het [jeugdjournaal](#) opende gisteravond uitgebreid met dit bericht. Terecht, want de twee twintigers zijn als acteurs en zangers enorm populair onder kinderen. Bovendien presenteerde Wahib een kinderprogramma voor NPO Zapp. Veel kinderen hebben daarom iets van de situatie meegekregen. Bovendien is voor kinderen de online wereld in steeds grotere mate een wezenlijk deel van hun leven en daarom de impact groot.

Vanuit Arkade kunnen wij ons voorstellen dat dit heftige nieuws ook de klas binnenkomt. Bilal en Oussama zijn succesvol, en in die zin tevens rolmodellen voor veel kinderen. Hun succes maakt dat er naar hen wordt opgekeken. Ook hun online achterban bestaat voor een groot deel uit kinderen. In de identiteitsontwikkeling van kinderen spelen voorbeeldfiguren en idolen een betekenisvolle rol.

Gesprek in de klas

Een onderwerp als dit nodigt uit tot zorgvuldig gesprek in de klas, in ieder geval voor de bovenbouw. Het is daarbij belangrijk om aandacht te hebben voor de belevingswereld van kinderen. Als volwassenen enkel stilstaan bij het grensoverschrijdende gedrag en dat veroordelen is er mogelijk minder ruimte voor een open gesprek over gevoelens en eigen ervaringen. Het is heel belangrijk kinderen mee te geven dat ze grenzen mogen aangeven en dat hen nooit zelf schuld betaamt in situaties als deze. Tegelijkertijd maken we allemaal in het klein situaties mee die hier (ten dele) op lijken. Het is belangrijk om ook daarover te praten.

In een open gesprek kan je met de leerlingen uit je eigen groep het onderwerp verkennen. Hierbij is het van belang dat er een veilige sfeer heerst in de klas en kinderen elkaar onderling niet veroordelen of uitlachen. Hieronder zetten wij een aantal tips op een rij:

- Sluit aan bij, of en hoe dit onderwerp **leeft** onder de leerlingen
- Bij behoefte aan (betrouwbare) **informatie** over de situatie is het item uit het [jeugdjournaal](#) een mooi gezamenlijk vertrekpunt
- Zet als leerkracht in op het creëren van **openheid**, op **inleven** in de levens van de betrokkenen, en niet zomaar te **oordelen**
 - o Wees echter helder: dit voorval is grensoverschrijdend
- Stel vragen die **verkennen** of en op welke wijze thema's uit deze situatie voor kinderen herkenbaar zijn in het eigen leven, zoals bijvoorbeeld:
 - o Denk je dat je op social media ziet hoe iemand echt is?
 - o Ben jij op social media dezelfde jij als thuis of in de klas?
 - o Heb jij on- of offline wel eens iets van jezelf laten zien waarna je spijt had? (*Benadruk dat het iets heel anders kan zijn, bijvoorbeeld: een foto van je lievelingsknuffel, een gek dansje, een foto van toen je klein was*)
 - o Is het soms lastig te weten of je iets wel of niet wilt of dat te zeggen?
 - o Hoe is het om iets niet te doen dan wat anderen juist stoer vinden?
 - o Doe jij wel eens iets omdat een beroemdheid dat doet?
 - o Heb jij online wel eens meegemaakt dat iemand anders of jij zelf uitgelachen werd? Of iemand hebt uitgelachen?
 - o Kun je meeleven met de jongen die dit heeft meegemaakt?
- Denk na over een moment of manier om de leerlingen desgewenst de gelegenheid te geven terug te komen op het gesprek – bij jou als leerkracht, of klassikaal.
- Kom, waar nodig, vaker terug op het onderwerp **mediawijsheid** en neem kinderen mee in (de invloed van) de online wereld.